

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

ясненні. Крім того, робочий зошит не тільки допомагає продуктивно працювати на лекції, але й звертатися до нього під час самостійної роботи після заняття, робити власні нотатки.

Доцільно передбачати «прогалини» у робочому зошиті на самих значущих матеріалах (самостійне відтворення визначень, понять, теорій, доповнення чи відтворення технологічних чи структурно-логічних схем, таблиць, тощо). Важливе не лише створення означеного навчально-методичного матеріалу, але й дидактично правильне його застосування. Якщо лекція ведеться синхронно, пропонуємо на початку лекції завантажити файл робочого зошта або посилання для його завантаження, провести необхідний інструктаж, а наприкінці заняття здобувачі повинні зберегти зміни у файлі, які з'явилися в результаті опрацювання «пробілів» на лекції, та надіслати викладачеві на перевірку електронною поштою. Для здобувачів заочної форми навчання робочі зошити як в електронному, так і друкованому вигляді можуть виступати завданням для самостійної роботи протягом семестру.

Робочий зошит для організації самостійної роботи (СР) здобувачів може також містити завдання для СР: інструктаж разом із терміном здачі у електронному вигляді на перевірку, власне завдання для СР та вільне поле чи шаблон для його виконання, а також серію контрольних питань.

Зрозуміло, що структура та зміст робочого зошта залежить від мети та міркувань лектора, від характеру і змісту навчальних дисциплін, їх обсягу, характеру питань і завдань, тощо. Однак в будь-якому випадку повинно бути передбачене достатньо місця для роботи здобувачів в зошиті, у тому числі в режимі он-лайн.

Таким чином розробка та застосування робочих зошитів у освітньому процесі дозволить формувати у здобувачів відповідні компетенції, виробляти здатність до сприйняття, аналізу та узагальнення інформації, довше утримувати їх увагу та активізувати роботу на лекціях, отримати своєрідний контроль за ходом навчання у он-лайн режимі, сприйняттям матеріалу, тобто підвищити рівень засвоєння навчального матеріалу та ефективність освітнього процесу в цілому.

УДК 378.018:005.6:004.73

Е-КОНТЕНТ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ – ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ

Л.О. Ланженко, Н.О. Дец, Д.В. Дец,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Освітня складова сучасних закладів вищої освіти повинна відображати новітні здобутки науки та техніки у різних галузях, з урахуванням їх стрімкого розвитку, оскільки нові знання досить швидко втрачають актуальність та

новизну [1].

Сьогодні інформаційно-комунікаційні технології розвиваються стрімко та суттєво впливають: на підготовку фахівців різних спеціальностей; на сучасне студентство, яке найчастіше використовує електронний контент інформаційного простору та сучасних освітніх технологій; на студентоцентрованість навчання і викладання. У зв'язку з цим, проблемою є представлення навчального контенту з урахуванням тенденцій спрямованих на студентоцентризм, гнучкість та доступність освіти [2].

Аналіз досліджень перспектив розвитку вищої освіти в Україні та світі доводить, що в освітньому процесі при викладанні освітніх компонент, наповнення дисциплін в електронному середовищі, все частіше використовуються технології електронного навчання [3]. Зокрема, дослідження британської консалтингової компанії *Quacquarelli Symonds* визначили п'ять сучасних світових тенденцій розвитку вищої освіти (рис. 1) [2].

У зв'язку з цим, постає проблема представлення навчального контенту з урахуванням загальносвітових тенденцій спрямованих на студентоцентризм, гнучкість та доступність освіти [2].

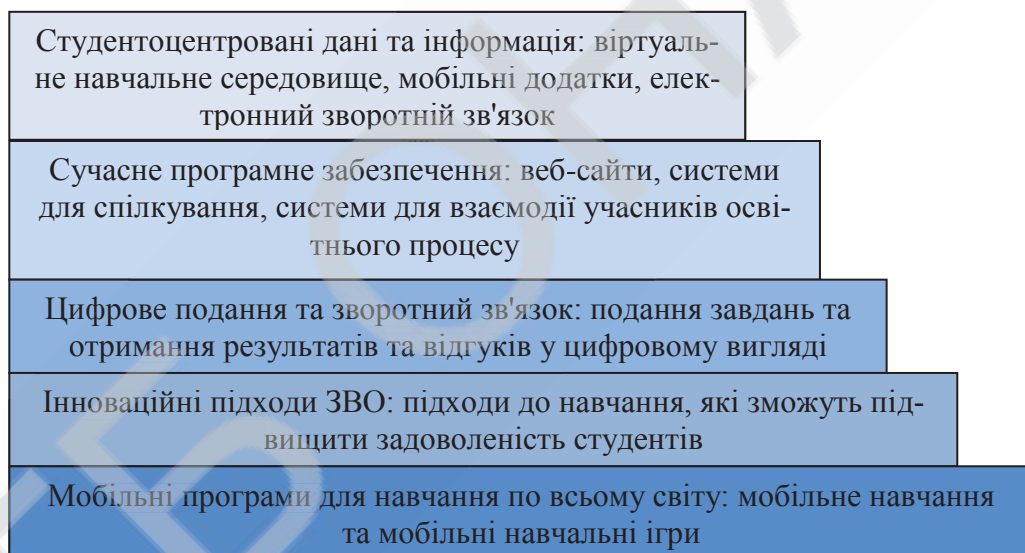

Рис. 1 Сучасні світові тенденції розвитку вищої освіти

Теоретичні та практичні аспекти застосування електронних технологій у навчальному процесі закладів вищої освіти досліджували Ю. Білоножкін, В. Биков, К. Бугайчук, О. Карпенко, В. Кухаренко, С. Лазутін, Н. Олійник, О. Полат, О. Рибалко, Н. Сиротенко та інші.

Ще однією проблемою є наповненість більшої частини електронних навчальних курсів традиційним контентом: теоретична інформація за питанням самостійного опрацювання матеріалу або презентаційні матеріали із використанням текстових частин [3].

Тому **метою роботи** є запропонування способів представлення навчального контенту з урахуванням сучасних освітніх тенденцій з аналізом його

впливу на підвищення ефективності засвоєння матеріалу учасниками освітнього процесу, зокрема здобувачами.

Для підвищення якості засвоєння матеріалу здобувачами Е-контент освітніх компонент обов'язково повинен відповідати наступним вимогам:

- підтримка можливостей реалізації студентською молоддю індивідуальних освітніх траєкторій;
- забезпечення комфортних, інтуїтивно зрозумілих здобувачеві умови для взаємодії з освітнім контентом як під час аудиторних занять, так і при самостійній роботі;
- відображення гіперпосилань на мережеві ресурси всеукраїнських та міжнародних (за можливості) сховищ електронних освітніх ресурсів.

Для забезпечення наведених вимог до Е-контенту він повинен містити:

1) основний матеріал для забезпечення викладання навчальної дисципліни у відповідності зі стандартом та освітньою програмою для даного рівня і ступеня освіти. Основний матеріал представляється у гіпертекстовій або мультимедійній формі, реалістичними графічними зображеннями, текстовими описами, які доповнюються відеофрагментами, анімаціями, аудіозаписами тощо;

2) додатковий матеріал для розширення й поглиблення базових знань, отриманих при вивченні основного матеріалу, який представляється підручниками, довідковими, пізнавальними та науково-популярними матеріалами (зокрема, наукові статті і публікації, науково-популярні фільми тощо);

3) пояснювальні тексти, що супроводжують ключові терміни основного матеріалу, всі графічні зображення, які не є елементами оформлення, важливі сенсові фрагменти складних графічних зображень, формули.

Одним зі способів якісного наповнення освітньої компоненти є Moodle, перевагами якого є:

- можливість налаштування системи під особливості конкретного освітнього проєкту, розробки додаткових модулів, інтеграції з іншими системами;
- організація навчання в активній формі, під час спільного вирішення навчальних завдань, взаємного обміну знаннями;
- комунікативні функції: форум, чат, внутрішня пошта, обмін файлами будь-яких форматів, розсилка, можливість рецензування робіт здобувачів;
- можливість використовувати різні системи оцінювання;
- програмні інтерфейси дозволяють працювати людям різного освітнього рівня, фізичних можливостей і культур.

Отже, наповнення освітніх компонент має враховувати сучасні тенденції, а заклади вищої освіти постійно мають проводити заходи, спрямовані на ознайомлення науково-педагогічних працівників зі спеціальними вимогами, якими обумовлено застосування Е-контенту у навчанні: проведення семінарів, майстер-класів для академічної спільноти, на яких здобувачі та викладачі досліджують вимоги до використання інформаційних технологій в освітньому процесі. Яскравим прикладом постійного обміну актуальною інформацією

щодо викладання в Одеській національній академії харчових технологій є робота Вищої школи педагогічної майстерності, на базі якої працівники мають змогу отримати сучасні знання щодо наповнення та викладання освітніх компонент.

Література

1. Перегуда Н. Використання мультимедійного контенту в освітньому процесі / Н. Перегуда // Наукові записки Малої академії наук України. Серія : Педагогічні науки. – 2018. – Вип. 11. – С. 164-173. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snjasu_2018_11_18.
2. Гулівата І. О. Сучасні освітні технології: особливості представлення навчального контенту вищої та прикладної математики / І. О. Гулівата, І. І. Ніколіна // Фізико-математична освіта. – 2019. – Вип. 3. – С. 48-52. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/fmo_2019_3_9.
3. Березенська С. М. Засоби e-learning в організації роботи з теоретичним контентом з технічних дисциплін / С. М. Березенська // Відкрите освітнє e-середовище сучасного університету. – 2016. – Вип. 2. – С. 38-50. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeemu_2016_2_5.

УДК 378.091.214-043.83

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ РОЗКЛАДУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

О.Ю. Сакалюк, Ф.А. Трішин,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Відповідно до викликів сьогодення та з розвитком суспільства змінюється система, зміст та структура освіти. Такі зміни спричинені певними обставинами. По-перше, зміна системи освіти, методології й технології організації освітнього процесу в навчальних закладах різного типу, включаючи заклади вищої освіти (ЗВО) спричинена входженням України в гуманітарний контекст світової цивілізації. По-друге, пошук нових методів, організаційних реформ та технологій навчання необхідні для виховання та розвитку всебічно розвиненої особистості з гнучким та оригінальним мисленням, здатної самостійно і творчо вирішувати суспільні завдання. По-третє, створилася реальна ситуація конкурентоспроможності закладів вищої освіти.

Сучасний етап розвитку освіти характеризується пошуком шляхів удосконалення та оновлення освітнього середовища, підвищення його ефективності та зміни парадигми саморозвитку, самоактуалізації, самовиховання та самоосвіти творчої конкурентоспроможної особистості. Сучасна освіта має формувати людину, яка здатна змінювати себе та наявне буття і водночас таку людину, яка розуміє і приймає завдання наявного буття, здатна жити і спілкуватися в ньому [1].

12	ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ РОЗРОБКИ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СУДНОМЕХАНІКІВ О.С. Дягилева, М.М. Масьонкова, А.Ю. Юрженко, Херсонська державна морська академія, м. Херсон	45
13	ENSURING THE QUALITY OF EDUCATION BY COACHING Olena Budiakova, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv	48
14	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ» Б.В. Єгоров, Н.В. Хоренжий, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	51
15	Е-КОНТЕНТ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ – ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ Л.О. Ланженко, Н.О. Дец, Д.В. Дец, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	52
16	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ РОЗКЛАДУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ О.Ю. Сакалюк, Ф.А. Трішин, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	55
17	УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У РАМКАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ І.М. Світий, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	58
18	ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН БІОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ Л.В. Капрельянц, Л.М. Пилипенко, А.В. Єгорова, Л.В. Труфкаті, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	60
19	ПОЛІПШЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ С.Н. Федосов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	61
20	СТРУКТУРА ФОРМУВАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТА У СТУДЕНТІВ-МАРКЕТОЛОГІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ А.В. Вітюк, О.В. Ніколюк, Н.В. Нужна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	63
21	ЕТАПИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ОСНОВНОЇ ЗАДАЧІ МЕХАНІКИ В.Г. Задорожний, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	66
22	КЕЙС-МЕТОД У НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ О.О. Тіглова, Ю.О. Козонова, Т.С. Сугаченко, Н.В. Каменева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	67
23	РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ НАФТОГАЗОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ІНЖЕНЕРІЇ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ СЕРВІСУ Т.М. Воловик, Л.В. Труфкаті, О.О. Килименчук, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	69

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ